

Česká školní inspekce
Inspektorát v kraji Vysočina

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Nová Říše, okres Jihlava

**Březinova 193
588 65 Nová Říše**

Identifikátor školy: 600 117 146

Termín konání inspekce: 24. listopad, 26. – 28. listopad, 2. prosinec 2003

Čj.:	112-273/03-011038
Signatura:	ok2cx101

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v matematice, informatice, fyzice, v oblasti společenskovední a zeměpisu na druhém stupni základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

V plně organizované základní škole jsou vzdělávání žáci z Nové Říše a sedmnácti přilehlých obcí na základě vzdělávacího programu Základní škola č. j. 16 847/96-2. Škola je příspěvkovou organizací Obce Nová Říše s právní subjektivitou od 1. 1. 2003. Jejimi součástmi jsou mateřská škola, základní škola, školní družina a školní jídelna. Žáci rozšiřují své znalosti ve volitelných předmětech informatika, technické práce a domácí nauky, v nepovinných předmětech pohybově sportovních aktivit, sborovém zpěvu a náboženství. Zájmové kroužky jsou zaměřeny do oblasti literárně dramatické, cizích jazyků a sportu. Přední umístění získávají žáci školy v regionálních a okresních soutěžích zaměřených na sport, výtvarné a pěvecké soutěže. Škola společně s obcí pořádá kulturní akce. V oblasti materiálně-technického zabezpečení je kooperace se zřizovatelem velmi dobrá.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuka předmětů učebního plánu je v převážné míře zabezpečena pedagogickými pracovníky, kteří, mimo výuku matematiky v pátém ročníku a třídě IV. A, přírodovědy ve třídách IV. A a V. A, fyziky v šestém ročníku a třídě VII. A, tělesné výchovy ve třetím ročníku a třídách IV. B a V. A, praktických činnostech ve čtvrtém až devátém ročníku, domácích nauk ve třídě VII. B a osmém ročníku a německého jazyka v šestém ročníku, splňují požadavky stanovené vyhláškou č. 139/1997 Sb., o podmínkách pedagogické a odborné způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Výchovný poradce školy má pro svoji funkci odbornou kvalifikaci, kterou získal v roce 1983.

Organizační řád školy jasně určuje kompetence ředitele školy a jeho zástupce. Vnitřní informační systém je založen na každodenním osobním styku. Ředitel školy nepředložil podklady prokazující činnost poradních a metodických orgánů školy. Ředitel školy také nepředložil podklady o vedení začínajících a nekvalifikovaných učitelů a doklady o kontrolní činnosti vedení školy. Způsob a četnost hospitační činnosti má malý vliv na kvalitu vzdělávací činnosti. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je zaměřeno na vzdělávání v rámci státní informační politiky a oblast cizích jazyků. Podklady prokazující soulad DVPP s cíli školy nebyly předloženy. Základní škola má vypracované kritéria pro přiznání osobního hodnocení. Doklady o prováděném hodnocení a sebehodnocení zaměstnanců školy nebyly předloženy.

Česká školní inspekce hodnotí personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jako vyhovující.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Dvoupodlažní budova tvoří společně s přístavbou tělocvičny jeden stavební celek. V letošním školním roce jsou v něm umístěny všechny třídy prvního až devátého ročníku. Prostory chodby v přízemí jsou omezeny umístěním věšáků a poliček na obuv pro žáky několika tříd, ostatní mohou používat vlastní šatny. Třídy jsou vybaveny zastaralým a opotřebovaným nábytkem, stěny místností nejsou zcela čisté. Mimo počítačové učebny a dílny nemá škola další odborné pracovny. Některé kmenové třídy jsou částečně upraveny pro výuku přírodovědných předmětů a hudební výchovy. Ke škole, kromě prostorné tělocvičny s rekonstruovanou podlahou, patří ještě školní dílna, venkovní pozemek a sportovní areál. V době inspekce nebyly vytvořeny podmínky pro pobyt žáků o přestávkách mimo budovu. Knižní fondy žákovské a učitelské knihovny jsou málo doplňovány. Informační centrum a multimediální učebna ve škole nejsou.

Stísněné kabinety pro odborné předměty slouží většinou jen pro uskladnění pomůcek a školních potřeb. Vybavení učebnicemi, množství a kvalita učebních pomůcek splňují základní požadavky na realizaci vzdělávacího programu. Ve škole je dostatek přenosných přístrojů určených pro reprodukci hudby a mluveného slova. Možnosti vizuální prezentace učiva jsou omezeny. V učebně výpočetní techniky je umístěno čtrnáct starších počítačů různé hardwarové konfigurace. Počítače jsou spojeny v síti. Prostřednictvím několika z nich je možné se připojit k internetu. Přístup žáků k internetu mimo pravidelnou výuku je umožněn jen zřídka. Učebna je v několika hodinách v měsíci využívána také pro počítačovou podporu výuky v některých předmětech. Několik starších počítačů s nainstalovanými výukovými programy je umístěno ve školní družině.

Vybavení učebnicemi a pomůckami pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je dostatečné.

Veřejnost pravidelně využívá školní tělocvičnu.

Vedení školy získává přehled o úrovni využívání materiálně-technických podmínek jen v rámci obecně zaměřené kontrolní činnosti. Funkční mechanismus je vypracován pro plánování nákupu učebnic.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti hodnotí Česká školní inspekce jako vyhovující.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Všichni žáci školy jsou vyučováni na základě vzdělávacího programu Základní škola č. j. 16 847/96-2.

Pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami vypracovali učitelé individuální vzdělávací plány, které vycházejí z doporučení odborných vyšetření a odpovídají reálným možnostem školy.

Vzdělávací program je realizován v souladu s údaji v rozhodnutí o zařazení do sítě škol.

Škola uplatňuje učební dokumenty v plném rozsahu, je vyučováno podle platných osnov. Učební plán je v souladu s rozvrhem hodin a reálnou výukou. Vedená dokumentace průkazně

zachycuje průběh vzdělávání. Podle možnosti uvedené v metodickém pokynu Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy čj. 31172/2002-22 k realizaci rozvojového programu Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů základních škol o 2 vyučovací hodiny, rozhodl ředitel školy o zvýšení hodinové dotace v 8. a 9. ročníku v povinných předmětech. Při organizaci výuky škola postupuje podle platných učebních dokumentů.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty vzdělávacího programu.

Vedení školy nedoložilo provádění kontroly naplňování učebních osnov.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu a rozvrh hodin, s výjimkou stanovení délky přestávek, odpovídají psychohygienickým hlediskům. Školní řád, vypracovaný vedením školy bez participace žáků a pracovníků školy, formuluje pravidla a podmínky výchovně vzdělávací činnosti. Vnější informační systém vůči rodičům nezletilých žáků, rodičovské veřejnosti a zřizovateli je funkční.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu je funkční.

Činnost výchovného poradce je zaměřena v převážné míře na profesní poradenství a integraci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Další podklady, které by prokazovaly vliv výchovného poradenství na zlepšení výchovně vzdělávacího procesu, práci školy v oblasti prevence sociálně-patologických jevů, řešení a jednotný postup při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, při prevenci a postihu záškoláctví, nebyly předloženy.

S ohledem na styl, formy a zažité způsoby práce nepřispívá výchovné poradenství ke zlepšení výchovně vzdělávacího procesu.

Pedagogické záměry školy jsou formálně zpracované v koncepci, plánu práce a vychází z tradičního pojetí školy. Sebeevaluace školy není prováděna.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice, informatice a fyzice na druhém stupni základní školy

Ve sledovaných předmětech vyučuje v letošním školním roce šest vyučujících, z toho jeden bez odborné způsobilosti a jeden bez odborné a pedagogické způsobilosti. Nedostatek pedagogické způsobilosti měl v hodinách fyziky negativní vliv na volbu a realizaci forem práce, zejména při organizaci samostatné činnosti žáků.

Obsahové cíle výuky byly stanoveny promyšleně, v souladu s platnými učebními dokumenty. Ve volitelném předmětu informatika byly tyto cíle vhodným způsobem modifikovány. Vyučující dokázali zohlednit aktuální stav výpočetní techniky umístěné v učebně, který neumožňuje provozovat totožné verze užívaných aplikací, a také různou úroveň znalostí a schopností jednotlivých žáků. Při přípravě některých hodin matematiky a fyziky bylo méně pozornosti věnováno předepsaným specifickým cílům z oblastí rozvoje schopností žáků, což se nepříznivě projevovalo při organizaci výuky. Výuka byla ve velké většině vedena odborně a věcně správně.

Sledované hodiny probíhaly v kmenových učebnách s nízkou estetickou úrovní a nezbytným materiálním vybavením. Žáci užívali především učebnice, v některých hodinách matematiky měli k dispozici také karty s příklady, zadáními samostatné práce na volných listech papíru, případně na fóliích pro zpětný projektor. Především motivační význam měly demonstrace několika jednoduchých pokusů v hodinách fyziky. Všechny hodiny informatiky jsou vyučovány v odborné učebně. Nepříliš prostorná místnost je vybavena starším nábytkem, který nelze výškově nastavit. Počítače jsou zapojeny v síti, jejich počet umožňuje žákům

pracovat individuálně. K dispozici je omezené připojení k internetu. Technické i programové vybavení odpovídá současným základním požadavkům na výuku předmětu. Všechny přístroje byly v době inspekce funkční, drobné dílčí problémy učitelé vždy operativně odstranili.

Ve sledovaných hodinách jednoznačně převažovalo frontální působení vyučujících. Při výuce matematiky a fyziky byla většinou volena metoda výkladu a společného řešení úloh. Jen v informatice a částečně v matematice byla výuka více členěna vhodnou volbou zadání samostatných prací. Ve vyučovacích hodinách, ve kterých byla úspěšně zařazována skupinová práce, se dařilo udržet na vysoké úrovni aktivitu žáků. V hodinách, ve kterých nebyla uplatňována funkční diferenciací, bylo tempo práce stanoveno pouze s ohledem na méně úspěšné jedince a talentovanější žáci neměli dostatek příležitostí pracovat samostatně. Ve všech hodinách vyučující umožňovali žákům požádat o pomoc při řešení úkolu. Při zadávání samostatné práce se pedagogičtí pracovníci důsledně přesvědčovali o správnosti jejího pochopení. Ne vždy, bezprostředně po vyřešení zadaných úloh, měli žáci možnost dozvědět se správná řešení. V závěru hodin obvykle chybělo shrnutí a zobecnění učiva i zhodnocení práce.

Vyučující většinou nezařazovali úvodní motivační působení, v úvodu se obvykle omezili pouze na stručné oznámení naplánovaného obsahu učiva. Další motivační působení pak bylo úspěšnější především v hodinách informatiky, ve kterých byl s úspěchem prohlubován přirozený zájem žáků o práci s výpočetní technikou a podporována neformální spolupráce ve skupinách. V několika hodinách matematiky byli žáci průběžně povzbuzováni a jejich aktivita podporována především častým a účelným střídáním různých zadání samostatné práce. V ostatních případech zájem žáků o výuku a úroveň jejich pozornosti postupně klesaly.

Ve většině hodin převládala klidná a vstřícná pracovní atmosféra. Žáci akceptovali pravidla vzájemné komunikace, jejich občasná nevhodná vyjádření dokázali vyučující většinou korigovat. Méně pozornosti a prostoru bylo věnováno cílevědomému rozvoji komunikativních schopností žáků.

Při hodnocení si všichni vyučující počínali taktně a citlivě. Hodnocení bylo vždy zdůvodněné. Nebyly využívány příležitosti pro podporu sebehodnocení žáků a vzájemné porovnávání výsledků jejich práce.

Všichni vyučující pravidelně sledují a vyhodnocují výsledky samostatných prací žáků. Rezervy jsou ve vzájemné koordinaci při provádění případných následných opatřeních.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice, informatice a fyzice na druhém stupni základní školy jsou hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve oblasti společenských věd a zeměpisu na druhém stupni základní školy

Stanovené cíle výuky byly vhodně stanovené a přiměřené k aktuálnímu stavu tříd. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata. Při plánování a přípravě výuky nebyly respektovány individuální vzdělávací potřeby žáků.

Pedagogičtí pracovníci vzhledem k jednotlivým hospitovaným předmětům splňovali požadavky odborné a pedagogické způsobilosti a výuka byla vedena odborně správně.

Kmenové třídy, ve kterých výuka probíhala, neměly s ohledem na jednotlivé sledované předměty vhodné vybavení a uspořádání vzhledem ke všem poznávacím stránkám a hodnotovým cílům vzdělávacího programu školy. Při výuce byly převážně využívány učebnice, mapy, ojediněle pracovní listy a doplňková literatura, audiovizuální technika (zpětný projektor, video). Počítačová podpora výuky nebyla využita. Materiálně technické vybavení odborných kabinetů ve sledovaných předmětech neumožňovalo vyučujícím

využívat metody a formy práce, které by u žáků rozvíjely dovednosti v oblasti vyhledávání dalších informací, jejich třídění a zpracování, získávání dovedností potřebných pro analýzu a syntézu.

Vyučující, jako organizátoři výuky, používali při transmisivním stylu výuky především frontální metody. Rozvíjeli zejména techniky podporující zapamatování učiva. Aktivní činnosti žáků byly zařazovány pouze ojediněle a nediferencovaně. Při řešení úkolů, zadávaných frontálně, byla poskytována pomoc. Tempo výuky nezohledňovalo individuální schopnosti žáků, možnosti pro relaxaci nebyly využity.

Při výuce byla využívána zejména vstupní motivace. Motivace v průběhu výuky využívala příkladů z praxe na základě regionálních prvků. Při plnění úkolů, které vyžadovaly týmovou spolupráci, dokázali žáci spolupracovat a prokazovali zájem o výuku.

Úroveň verbální a neverbální komunikace mezi učiteli a žáky a mezi žáky navzájem měla výraznou převahu pozitiv. Vždy byla akceptována stanovená pravidla komunikace. Ve všech vyučovacích hodinách byl vytvářen prostor pro vyjadřování vlastního názoru a prostor pro sociální rozvoj žáků.

Zpětnou vazbou a okamžitou analýzou chyb bylo ověřováno pochopení látky. Při hodnocení byla respektována osobnost žáků, oceňována jejich snaha a pokrok. Dovednosti, potřebné pro sebekontrolu, sebehodnocení a vzájemné hodnocení nebyly vytvářeny.

Průběh a výsledky výuky jsou jednotlivými vyučujícími průběžně vyhodnocovány.

Česká školní inspekce hodnotí průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve společenskovědních předmětech a zeměpisu jako dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Vedení školy – vyjma podkladů pro klasifikaci – nepředložilo dokumenty, které by prokazovaly četnost, kontinuitu a způsob zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání.

Česká školní inspekce hodnotí průběh vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech jako dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je v souladu se zřizovací listinou školy.
- V rámci inspekční činnosti byla provedena tematicky zaměřená inspekce „Výchova a vzdělávání k lidským právům a toleranci.“ Zjištěné výsledky budou zpracovány v celostátním měřítku a zveřejněny v souhrnné zprávě.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina základní školy vydaná obcí Nová Říše dne 10. 11. 2002,
2. Rozhodnutí MŠMT č. j. 12 586/03-21 o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 11. 2. 2003,
3. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V3-01 podle stavu k 30. 9. 2003,
4. Dotazník pro ředitele školy před inspekcí,
5. Podkladová inspekční dokumentace,

6. Doklady o pedagogické a odborné způsobilosti učitelů,
7. Zápisy z pedagogických rad a provozních porad,
8. Vnitřní řád školy,
9. Plán práce výchovného poradce,
10. Kritéria pro přiznání osobního hodnocení,
11. Plán práce školy,
12. Plán kontrolní a řídicí činnosti,
13. Plán hospitační činnosti,
14. Rozvrhy tříd,
15. Třídní výkazy,
16. Katalogové listy žáků,
17. Třídní knihy za školní roky 2001/2002, 2002/2003, 2003/2004,
18. Organizační řád školy,
19. Požadavky na počítačovou učebnu,
20. Třídní knihy volitelných předmětů,
21. Inventární kniha – didaktická technika,
22. Inventární seznam učitelské knihovny,
23. Tematické plány učiva,
24. Doklady o pedagogické a odborné způsobilosti učitelů,
25. Inspekční hospitační záznamy.

ZÁVĚR

Výrazným nedostatkem personálních podmínek vzdělávání a výchovy je nezačlenění participace pedagogických pracovníků do plánovacích a evaluačních činností školy, nesoulad dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků s cíli školy a neexistence metodických orgánů, což má negativní dopad na výběr metod a forem výuky. Systém vedení zaměstnanců nemá podstatný vliv na jejich pozitivní vývoj. Kvalitně je zajištěn vnitřní organizační a informační systém.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti splňují základní požadavky na realizaci zvoleného vzdělávacího programu. Omezení v množství, dostupnosti a kvalitě učebních pomůcek a didaktické techniky v některých případech komplikuje průběh výuky. Průběh a výsledky vzdělávání vycházejí z tradičního pojetí výuky založeném na frontálních metodách a jsou orientované především na poznávací cíle a dovednosti s nimi související. Metody rozvíjející individualitu žáka nejsou v průběhu vzdělávání a výchovy uplatňovány. Vyučující se při přípravě a vedení sledovaných vyučovacích hodin zaměřují především na obsahovou stránku učiva. Specifické cíle vyučovacích předmětů, které jsou uvedeny v učebních dokumentech, nejsou při volbě metod a forem práce zohledňovány.

Od poslední inspekce nedošlo k pozitivnímu posunu v materiálně technickém vybavení odborných kabinetů, při zavádění progresivních metod a forem práce. K významným pozitivním změnám došlo při spolupráci s obcí.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Eduard Mašek	Eduard Mašek v. r.
Člen týmu	Mgr. Miroslav Pospíšil	Miroslav Pospíšil v. r.

V Jihlavě dne 15. prosince 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 17. 12. 2003

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Lubomír Polívka, ředitel školy	Polívka Lubomír v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Mgr. Eduard Mašek, Zborovská 3, 586 01 Jihlava. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	12. 1. 2004	k2-1010/04 - 011038
Zřizovatel	12. 1. 2004	k2-1011/04 - 011038

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.